

ERŐS VÁR

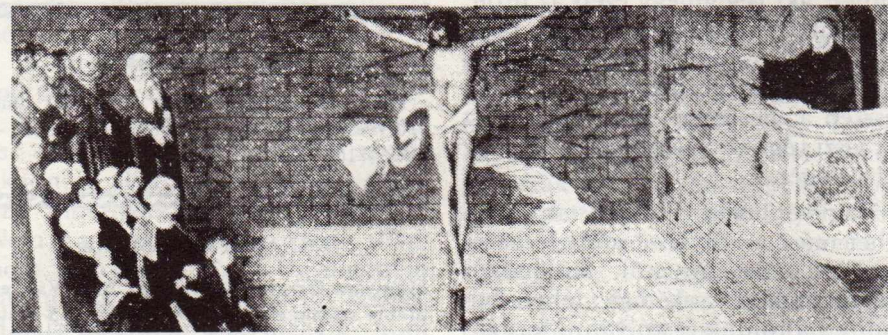

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

46. ÉVFOLYAM

1980. ÁPRILIS HÓ

2. SZÁM

Részlet id. Cranach Lukács szárnyasoltárából a wittenbergi városi templomban.
Felül a középső rész: Az utolsó vacsora. Lent a predella: Luther a megfeszítet:
Krisztusról prédikál.

Húsvéti Halleluja

Húsvéti hír száll szerteszét:
Ínségünk Jézus legyőzte!
Szív mondja szívnek jó hírét:
Rút bűnnek s halálnak vége!
Ő, zengjük mind diadalát
és mondjunk vig halleluját:
Halleluja! Halleluja!

Elmúlt az éj, mely ránkborult
sok átkos bűnünknek éje.
A vád s a kín ím elcsitult:
elnyelte ártatlan vére.
Ő, zengjük mind diadalát
és mondjunk vig halleluját:
Halleluja! Halleluja!

Az élet árja tört fel ott,
halálnak béklyója tört el.
Ki eddig sirt, szomorkodott,
már higgyen nagy erős hittel!
Ő, zengjük mind diadalát
és mondjunk vig halleluját:
Halleluja! Halleluja!

Ne legyen szív reménytelen,
ne legyen néma az ajkunk!
A mennyben majd s a földön lent,
hol tart még kemény, nagy harcunk:
Ő, zengjük mind diadalát
és mondjunk vig halleluját:
Halleluja! Halleluja!

Dóka Zoltán

*A feltámadott, élő és uralkodó
Úr Jézus Krisztus nevében
kívánunk*

**ÁLDOTT, BÉKESÉGES
HÚSVÉTOT**

az Erős Vár minden Olvasójának!

NAGYPÉNTEK

„... gonoszok csoportja kerített be, átlukasztották kezemet, lábamat. Megszámlálhatnám minden csontomat, ők pedig csak bámulnak, néznek rám. Megosztoznak ruháimon, köntösömre sorsot vetnek. — Ó Uram, ne légy távol, erősségem, siess segítségemre!”
(Zsolt 22:17-20.)

Az egész messiási zsoltár, de különösen ez a négy vers, Jézusról beszél. Nem is tehet az egyház mást, különösen ezen a napon nem, mint híven Róla prédikál. Nagypénteken — nagypéntekről. Nagypéntek a Golgota kereszttjével, a szenvedő, a mindenkitől elhagyott és megvetett Jézussal — a legnagyobb prédikáció és igehirdetés. Minden hozzátétel és vonatkoztatás nélkül elmondani Jézus szenvedését.

Hová jutott Jézus?! Pár nappal ez előtt, virágvasárnap még dicsőséges Király, akit hozsannázva ünnepelnek, ma szenvedő, vérző, tehetetlen és haldokló ember. A fájdalmak embere.

Egész földi élete szolgálat volt. Másokért, másoknak jött. És ez mindig szenvedéssel jár. Az öröm, a békeség, a szeretet karácsonya az Ő számára alászállás, megaláztatás, szolgálat, fájdalom. Hiszen az örök dicsőségből, szentségből, Isten trónusáról kell beleszületnie az istállójászolba, a bűnbe, a világba, a szenvedésbe. A karácsonyi jászolbólcsőre rávetíti árnyékát a nagypénteki kereszt. A születésre a halál.

És megy tovább az úton, a szenvedés útján a fájdalmak embere. Amerre elmegy, szolgál. Emberek életében hoz döntő változást. Megszólít, elhív, gyógyít, új életet ad. Mindig csak ad. És mit kap viszonzásul? Emberek gyűlölete, a világ gyűlölete fordul ellene. Gúny, megvetés, szenvedés kísérői az úton. Szórja, szinte pazarlóan és mégis tudatosan azt, amit az Atya rábizott. És mire elérkezik Nagypéntek, mégis egyedül van. Magárahagyottan, szeretet nélkül, gyűlöléstől körülveve kínlódik utolsó óráiban a szeretetet hozó Jézus. Az a gyűlölet, amelyik a keresztre szegezte, az a megnemértés és szenttelenség, amellyel kockázva sorsot vetnek ruhájára kereszttje alatt, az a vér, amelyik megkínzott testéből csorog, szenvedésének, fáj-

dalmas útjának végállomása — és ugyanakkor a világ tragédiája. Világossággal jött a világba, a sötétségbe, de a sötétség nem fogadta be Őt (Jn 1:5).

Valóban a fájdalmak embere, nemcsak a kereszten, hanem egész földi életében. És valóban szolgált nemcsak a kereszttig vezető úton, hanem a kereszten is. Nekünk, ma élő keresztyéneknek is szolgál és ad.

Ő, az Isten Fia azért lett a fájdalmak embere, hogy kereszthalál éppen a világért, értünk szenvedje el. Ő azt akarja, lássuk meg, mekkora szeretet van benne irántunk akkor, amikor az egész emberiség bűneit magára véve, ezekért a bűnökért fájdalmasan szenved és meghal a kereszten.

Karácsonytól Nagypéntekig tart a fájdalmak emberének útja. Ez minden szenvedésében, kudarcában is dicsőséges út, mert a megváltás útja. Az a fájdalmakkal megrakott ember, aki végigmegy ezen az úton, az valóban dicsőséges Király, mert az Atya akaratából cselekszi ezt. Az a szenvedő, nyomorult ember a kereszten a dicsőséges Isten Fia, mert ott viszi véghez az emberiség, a világ üdvösségét.

Nagypénteken különösen nem tehet mást az egyház, mint Jézusról prédikál. De Jézusról, különösen nagypénteken csak úgy lehet beszélni, ha rólunk is szó van. Mert rólunk van szó.

Adja Isten, hogy ez a pár sor megnyissa szívedet az Ige hallgatására és befogadására!

J. G.

Felvidéki nagyheti népszokások

Menyhén a gyerekeket nagypénteken a patakba küldik mosdani, hogy ne legyenek lusták. Ezt a hajnali mosakodást az egész Felvidéken megtaláljuk.

Mohiban azért mosakodnak nagypénteken a patakban, hogy ne fájjon a szemük. Nagycétényben szokásban van, hogy nagycsütörtökről nagypéntekre virradó éjjel az asszonyok és a lányok a templomban imádkoznak és énekelnek, aztán megkerülik a falut: keresik Jézust. A pataknál mindnyájan megmosakodnak annak az emlékére, hogy Jézust is bedobták a patakba. Napfelkelte előtt még vizet is visznek haza a patakról, melyet szenteltvíznek tartanak, mert Jézus is benne volt. Ezzel körülöntözik a házat, hogy távoltartsák a rovarokat; férgek, patkányok, békák ne legyenek a háznál.

A menyhei iskolásgyerekek kb. negyven-ötven évvel ezelőtt nagyszombat délelőttjén 11 óra tájban, amikor a gazdaasszonyok már megsütötték a kalácsot, a tanító részére kalácsot szedtek, koledáltak (nagyszombati kantáció). Minden házba bementek és elénekelték a következő éneket, ami után a kapott kalácsot zsákba tették és továbbmentek:

*Örvendetes napunk támadt,
Mert Krisztus Urunk feltámadt.
Örvendjünk, vigadjunk,
Vigannyi már mondjuk:
Alle, alle, alleluja!*

(Útitárs)

CÍMVÁLTOZÁS

Papp János László ny. ev. lelkész új címe:
120 Westland Ave., Rochester, NY 14618. —
Tel.: (716) 271-8445.

KANADAI OLVASÓINK

bizonyára észrevették, hogy az Erős Vár legutóbbi számát elsőosztályú postával (15 centes bélyeggel) kapták kézhez. A postai díjszabás ugyanis a kanadai példányoknál már darabonként 10 centre emelkedett, s ha ehhez az egyéb költségeket hozzászámítjuk, kifizetődőbb az elsőosztályú szállítás. Így — remélhetőleg — a kézbesítés is lényegesen meggyorsul.

KI VAN A KERESZTEN?

— Lk 23:33-35. —

A NAGYPÉNTEKI KERESZT olyan hatalmas felkiáltójel az emberiség életében, hogy ma is megállítja az embereket. Nem lehet elmenni mellette és sohasem lehet elfelejteni. Ha sohasem gondolok rá, ezen a napon mégis elibém áll és vallomásra kényszerít. Lehet, hogy ezen a vallomáson eldől az én örök életem, vagy örök halálom, mégis megkérdezi tőlem: micsoda nekem a kereszt és kicsodám nekem Krisztus.

Nem mondhatod, hogy te még gyermek vagy, vagy már öreg. Hogy hívő vagy, vagy hitetlen, boldog, vagy boldogtalan, hogy neked sietned kell . . . Nem futhatsz el, mint máskor az élet izgalmas örömei mögé, mert most a halál hívogat. És a halál parancsára mindig megfagy a mozdulat. Így lesz a nagypéntek — ahogy az ige mondja — a nép napja, a mindenki ünnepe. Isten óriási tetemrehívása, az élet páratlan drámája, ahol mindenkinek meg kell állni és el kell mondania a szíve szerepét.

És mindenkinek meg kell nézni a keresztre feszített Krisztust. — Ma ne várj az Istentől szép mondatokat a mennyországról. Ma ne kérd a gondviselés puha kendőjét didergő életed, vagy könnyes arcod számára. Ma ne kérd, hogy elcsitító otthon és altató anyaöl legyen a templom a számodra. Mert ma vihar van a Golgotán és az élet és a halál rettentő harcában Krisztus a te ügyedért vérzik.

NÉZD MEG MA KRISZTUST A KERESZTEN. — Ahogy az ige mondja: “És a nép ott állt és nézte . . .”

És amíg nézed Őt, milyennek látod Őt?

Lehet Őt nézni közönyös szemmel és szívtelen szívvel. Mint ahogy akadnak, akik csak így látják Őt és azt mondják: ismeretlen idegen! Nem tartozik hozzám “sem rokonom, sem ismerősöm”. Űgye nem az én ügyem, vére nem az én vérem. Halála híre nem több nekem, mint egy szürke sor az újságban egy olyan gyászestéről, ahol én nem vagyok érdekelve.

Ebben a látásban csak az a szomorú, hogy van egy fordított nagy-

péntek is. Egyszer eljön egy nap, egy kikerülhetetlen óra, amikor a halál és a bűneim engem visznek fel az ítélet hegyére. Amikor minden és mindenki elhagy. Egyedül Ő segíhetne. Krisztus, Akit soha nem láttam meg. Milyen borzalmas lenne, ha akkor felém idézné ítéletként a saját szavaimat: nem ismerem, nem

tartozik hozzám, “sem rokonom, sem ismerősöm”. Űgye nem az én ügyem, vére nem az én vérem, sorsa nem az én sorsom.

AZTÁN LEHET NÉZNI KRISZTUST ÚGY, ahogyan a halott hősöket szokták nézni. Egy emlék fényes oltára előtt gyűjtani meg a lelkesedés lángjait. Visszaemlékezni szép szavaira, hősies mozdulataira, a nagy alkotásra, műre vagy tetre, amiben fölragyogott az élete. Sokan mondják így: milyen szépeket mondt, tanított, milyen gyönyörű dolgokat cselekedett. Hogy szerette a kicsinyeket, a szegényeket, milyen tiszta, szent és hősies élet volt. De Ő is meghalt a Golgotán. — Hogy fognak csodálkozni azok, akik így látják Őt, hogy Ő mégis él és uralkodik az élet és a halál fölött. Hogy a kezében van a sorsunk, az ítéletünk és az üdvösségünk.

Végül lehet úgy is meglátni Őt, mint Istennek a Fiát, aki a Golgotán az én Megváltóm lett. — “Egy régi írás szerint, amikor már csend volt a Golgotán, a halottak némán függtek a fákon, a tömeg elszéledt, a sötét ég alatt egy férfi bukdácsolt ki a városból. Megállott a középső kereszt előtt. Nézte . . . sokáig nézte a keresztet . . . Amíg kibuggyantak a könnyei, zokogva sírta halkán: értem halt meg! . . . A magányos férfi — Barabbás volt!”

EZ A NAGYPÉNTEK IGAZI LÁTÁSA: Jézus értem halt meg . . . Ő ott a kereszten mindent elintézett érettem és helyettem . . . Ebből az igaz nagypénteki látásból fakad már földi életünkben az örökélet bizonyossága és valósága. És ebből az igaz nagypénteki látásból sarjadjon elő becsületes keresztény életünk, hogy akár naponként embertársaink előtt állunk, akár egykor Isten színe előtt fogunk megállni, életünk tanúskodjék arról, hogy mi tudjuk: Krisztus a mi életünk!

Friedrich Lajos

A kereszt vallomása

Gyalázat, kín, halál jeléül
Ácsolt az ember engem össze,
S mikor Krisztust is rám szegezte,
Sátáni vak düh ösztönözte.

De Isten sokszor mást határoz.
Én rólam is más volt megírva:
Hit, élet, üdv dicső jeléül
Tűz annyi kéz, toronyra, sírra.

Szalay Mihály

NAGYPÉNTEKTŐL HÚSVÉTIG

A Golgotán még ott állt a kereszt,
De már a bíbor vért a por felitta.
Mindenkinek elment, elszéledt. Ki hitt az Emberfiának? — Elvégeztetett.

Judás nyakán is roppant a kötél,
nem vonzza többé árulásra már juss.
Kezét tisztára mosta rég Pilátus,
András, Simon is bárkájába tér.

Üres szívükben kétség sem maradt:
Nem fognak ők már emberhalakat,
Fényét veszette bennük a csoda.

De lenn a sziklásirban ezalatt
Megépült Jézus teste temploma.
Nem dönti többé senki le soha.

Füle Lajos

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

A "Lutheran Church in America"
Magyar Konferenciájának lapja.

Szerkesztő és kiadó:

Juhász Imre

Munkatársak:

a magyar evangélikus lelkészek.

"ERŐS VÁR"
(USPS 178560)

P. O. Box 02148, Cleveland, Ohio 44102

Published by the
Hungarian Conference
of the Lutheran Church in America.

Issued bi-monthly: February, April, June,
August, October, and December.

No. 2. (207) Vol. 46
APRIL 1980

Subscription: \$3.00 a year.

Second-class postage paid
at Cleveland, Ohio.

FONTOS!

Minden szerkesztőségi anyag, kézirat, gyülekezeti hír, úgyszintén a lappal kapcsolatos minden levelezés, előfizetés és adomány erre a címre küldendő:

"ERŐS VÁR"

P. O. BOX 02148
CLEVELAND, OHIO 44102

Az "ERŐS VÁR" előfizetési díja belföldön egy évre 3 dollár. Kanadában és egyéb külföldön évi 4 U.S. dollár, vagy 5 kanadai dollár.

Be nem jelentett címváltozás esetén a posta a kézbesíthetetlen újságot megsemmisíti, a kiadóhivatalnak pedig külön portót kell fizetnie. Erre a költségre különösen nem-előfizetők, késedelmező előfizetők, vagy többéves hátralékban lévők esetében nehéz fedezetet találni.

Ezért kérjük olvasóinkat, hogy minden esetben pontosan adják meg címüket a "Zip Code" szám feltüntetésével együtt! Az újságot "Zip Code" szám nélkül nem kézbesíti a posta. Címközlésnél tüntessék fel az utca megjelölését is; pl. St., Rd., Ave. Ugyanis egyes postai zónákban azonos nevű utcákat csak így lehet megkülönböztetni.

Printed by

Classic Printing Corporation

9527 Madison Ave., Cleveland, Ohio 44102

Ordass Lajos:

REGGEL

JÉZUS KRISZTUS Urunkról a hálas keresztyén szív vallást tévő szóval sok mindent el tud mondani. Tanításáról is. Életéről is.

Tanítása a legtisztább kinyilatkoztatás Istenről. Olyan közel Istent soha senki nem hozta az emberhez, mint tanításában Ő. Életével pedig megmutatta azt az örök, kimeríthetetlen szeretetet, melyet Isten érez irántunk. Azt a mentő hűséget, mellyel szenvedést és véres, kínos halált vállalt értünk, a mi megváltásunkért. Földi szenvedésünket megszentelte és megtanított, hogy Isten szeretetét még a kereszthordozás közben is világosan láthassuk meg.

Szavai útmutatást adnak. Példája követésre vonz.

HA ENNYIT MOND EL Jézus Krisztusról a szavunk, akkor is többet mondtunk, mint amennyit bármely földi emberről elmondani lehet.

De, ha csak ennyit vallunk meg róla, akkor a legfontosabbat hallgatjuk el. Azt, amivel Jézus a keresztyénséget diadalmas útjára elindította. A legnagyobb szó ugyanis az, melyet Jézus Krisztus föltámadásáról és életet adó hatalmáról mondtunk el. Föltámadott. Tehát nemcsak letenni tudta életét kész engedelmeségben Isten akarata szerint, hanem hatalma volt arra is, hogy újra fölvegye életét. Ő az, aki föl is tud támasztani. Ott törte meg Krisztus a bűn és a halál hatalmát — az ember lelkében —, ahol a jó és a rossz a történelem hajnala óta küzd az emberért és győzelme áldásaiban részesíti mindazokat, akik benne hisznek és így az övéivé lesznek.

A húsvét üzenete ez.

A REGGEL ÜZENETE.

Érdemes megfigyelni, hogy Bibliánk minden húsvéti beszámolójában szó van arról, hogy Krisztus föltámadását a reggel fényében tudták meg a tanítványok. Az éjszaka sűrű köde borítja még a tájat, amikor mérhetetlen gyásszal elindulnak a sír felé, amelyben Nagypénteken Urukat eltemették. Útközben élik át a hajnalderengést. A nap első sugarai akkor törnek elő diadalmasan a felhők közül, amikor az üres sírhoz érnek.

Ez a folyamat játszódik le a tanítványok lelkében is. A gyásztól a verőfényes örömig és megvigasztaltatásig.

Ez a reggeli fény volt az, amely a föld népeit egymásután vonzotta a keresztyénség felé.

A HÚSVÉTNAK erre a reggeli világosságára van szüksége az egyháznak ahhoz, hogy teljes gazdagságának tudatára ébredjen.

A húsvétnak ezt az üzenetét felejtette el végzetesen a keresztyénség. Két okból is.

Előttünk járt nemzedékek úgy éltek, hogy fölöttük magasan ott ragyogott a nap. Örökösök voltak mindannak, amit Jézus Krisztus a földre hozott és olyan nagyon természetesen tartották azt, hogy körülveszi őket a világosság. Elfelejtették, hogy miképpen kellett viselkednie a világosságnak az éjszaka sötétségével, amíg diadalmaskodni tudott fölötte. Amit Jézusból meg tudtak látni, az a bölcs tanítómester volt.

A mi két világháborút átélt nemzedékünkre viszont úgy rátelepedett az életgond, hogy benne sokan áthatolhatatlanul sűrűnek látják az éjszakát. Megértjük a bőjtöt, a szenvedő Krisztust és szívből tudjuk énekelni a keresztről szóló zsoltárokat. Sok ma a nagypénteki keresztyén és a nagypénteki gyülekezet.

KEVÉS AJKON CSENDÜL MEG a reggelt magasztaló diadalmas húsvéti ének.

A reggel embere az, aki áldott egyházatyánk: Luther Márton húsvéti prédikációját meg is tudja hallgatni és szívébe is tudja zárni, melyet a Kiskátéjában írt meg:

"Hiszem, hogy Jézus Krisztus — az Atyától öröktől fogva született valóságos Isten és a Szűz Máriától született valóságos ember — az én Uram, aki engem elveszett és megítélt embert megváltott, vagyis minden bűntől, a haláltól és az ördög hatalmából megszabadított és magáévá tett, nem arannyal, sem ezüsttel, hanem szent és drága vérével, ártatlan szenvedésével és halálával, hogy egészen az Övé legyek, az Ő országában Ő alatta éljek s Neki szolgáljak örök igazságban, ártatlanságban és boldogságban, mert Ő feltámadott a halálból, él és uralkodik örökké."

Jobb egy embernek elveszni

Régen elfelejtették már az emberek, hogyan lett főpap Kajafás. Pedig igen sok szóbeszéd, zúgás és elégedetlenség volt, amikor Valerius Gratus, a mostani procurator elődje kinevezte. Ennek éppen tizennyolc éve. Elődjénél, apósánál ugyanúgy lázongott a nép, hiszen az ősi szokástól eltérően, az ároni ágat megkecserélve cserélték a főpapokat a rómaiak. Akik nekik tetszenek, akik jó emberük, azok számíthatnak a zsíros stallumra. Ezért aztán nagy a tülekedés a koncert. Bár a jelenlegi helytartó Pilátus átlát a szitán —, meg is veti e botcsinálta társaságot —, undorát irántuk azonban csak távolról érezteti. Különösen tartott az "öregtől", az ezer ráncú, loboncos szakállú Annástól, mert Rómában azt suttogták, hogy amikor Valerius Gratus elmozdította állásából, belebukatta ebbe az intézkedésébe. Így is elérte azonban, hogy családjában maradt az állás, mert vejét, Kajafást beül-

tethette a mindenható székbe. Azt azonban mindenki tudta, hogy a háttérben ő uralkodott, vagyis, hogy ő volt a főpap. Azóta is ő szövögeti Judeában a szalakat, mint egy titokzatos óriási pók, s ha valaki hálójába kerül, nem menekül.

Bár néha megmozdul a nép lelkiismerete. Itt is, ott is fel-feltör a mélyből az elégedetlenség. Ami sok az sok! Ennek a családnak a fényűzése, erőszakossága, önzése kiváltja az elégedetlenséget. Sűrűn akadnak rabbik és más személyek, akik az igazi hit köntöse alatt megszólaltatják az igazságot, mozgalmak, amelyek titkos gyűléseken bírálják a család rangadományok tekintett tisztességét. Mert Annásnak öt fia van és mind az ötből legszívesebben egyszerre csinálna főpapot és a jelenlegi, Kajafás is mindenestül kezében van. Itt van például a pusztai szerzetesek mozgalma. Talán a legfélelmetesebb társaság az összes közül.

Neves rabbijuk, Johanán mennydörgő szava még most is remegésben tartja a család szívét. És noha sikerült őt elnémítani, vére úgy szaporítja követőit, mint eső a mezők fűvét.

Kajafás szinte szünet nélkül tárgyalt az öreggel, hogy tanácsát vegye ilyen nehéz időkben. Annás nyugodt volt és magabiztos. Nagy időket élt meg és a hideg, azürkék szemek belelátta a jövőbe.

— Kemény kézzel tartsd a gyepőt, fiam! Remegő kézzel nem lehet kormányozni — leckéztette ismételtén vejét.

— De mit kezdjek ezzel a názáreti rabbival, atyám? Hiszen te is tudod, hogy az egész nép utána megy. Egy szavába kerül és rántörök a kapukat, és nincs hatalom, amely pusztá életünket megmentené. — Így siránkozott az ünnepek alatt Kajafás.

De Annást nem abból a fából faragták, aki megijedt a saját árnyékától. Ravaszul hunyorgott, mint aki tudja pontosan, mit kell cselekednie.

— Emlékszel Johanánra, akitől úgy féltél?

— Igen, természetesen.

— Hogyan gyomláltuk ki?

— Heródes Antipás volt a gyilkosa.

— No látod, a mi kezünk tiszta maradt ebben az ügyben. Úgy kell irányítani a dolgokat, hogy mi mindig háttérben maradjunk. Legalábbis a nép ne sejtse szándékunkat. De, aki ellenünk van, azt félreállítjuk az útból. Művészeknek kell lennie annak, aki ebben a székben ül — mutatott Kajafás székére, aki előredőlve hallgatta tanítását. Tizennyolc éven keresztül okítgatta a vezetés tudományára, de a cselekvés órájában mindig inába szállt a bátorsága. A döntő szót tehát Annásnak kellett kimondania.

— Most akkor hogyan — tette fel Kajafás a kérdést.

Annás beletürt hófehér szakállába és lassan, tagolva mondta:

— A názáreti rabbit magam is veszedelmesnek tartom. Sokkal veszedelmesebbnek, mint a többi együttvéve. Nagy bajt hozhat a nyakunkra. Eltesszük az útból. De népszerűségünket nem tehetjük kockára. Így mi csak annyit teszünk, hogy halálra méltónak nyilvánítjuk. Hóhéra pedig Róma lesz. Ez a Pilátus úgysem

BIBLIAOLVASÓ *

A KÖZÖSSÉGET TEREMTŐ ÚRVACSORA

... az Úr Jézus azon az éjszakán, amelyen elárultatott, vette a kenyeret, és hálát adva megtörte, és ezt mondotta: "Vegyétek, egyétek, ez az én testem, amely tiérettetek megtöretik, ezt cselekedjétek az én emlékezetemre." Hasonlóképpen vette a poharat is, miután vacsoráltak, és ezt mondta: "E pohár amaz új szövetség az én vérem által, ezt cselekedjétek, valamennyiszer isszátok az én emlékezetemre." Mert valamennyiszer eszitek e kenyeret, és isszátok e poharat, az Úrnak halálát (hirdetitek, amíg el nem jön).*

Azért, aki méltatlanul eszi az Úr kenyerét, vagy issza az Úr poharát, vétkezik az Úr teste és vére ellen. Vizsgálja meg azért az ember önmagát, és úgy egyék abból a kenyérből, és úgy igyék abból a pohárból. Mert, aki anélkül eszik és iszik, hogy megkülönböztetné az Úr testét . . . , ítéletet eszik és iszik önmagának. (1Kor 11:23-29. *) A zárójelbe tett öt szó az új római katolikus bibliafordítást követi.

* * *

NAGYCSÜTÖRTÖK ÉJSZAKÁJÁN, a szenvedés utolsó útjára készülve, adta Megváltónk kenyelmének nagy ajándékát: az úrvacsorát. Benne megfoghatóvá válik számunkra Isten bűnbocsánata és új életre elindító ereje. A vele való élés nélkül nincs keresztyén élet és nincs gyülekezeti élet.

AZ ÚRVACSORÁT Jézus nem maga helyetti szimbólumként, vagy emlékeztetőnek

szerezte, hanem benne saját magát adja híveinek. A Krisztussal való közösség, a bűnbocsánat, az új élet lehetősége mellett az úrvacsorának van egy olyan ajándéka, amire kevésbé szoktunk figyelni. És ez az, hogy az úrvacsora ember és ember között is közösséget teremt.

AZ ÚRVACSORÁZÓ GYÜLEKEZET együtt hallgatja Isten bűnbocsátó üzenetét, együtt vallja meg Isten és egymás elleni bűneit, együtt kapja a feloldozást, és együtt távozik, hogy új életet kezdjen.

JÉZUS megtisztult, új szívekbe költözik. Vegyük nagyon komolyan ebben a vonatkozásban is az ige értelmét: aki nem ismeri fel az Úr testének jelentőségét, és nem becsüli meg azt, ítéletet hoz magára az evéssel és ivással.

VALLJUK MEG bűnbánattal, hogy sokszor hitetlen szívvel vesszük magunkhoz az úrvacsorát, és éppen ezért nem újulhat meg az emberekkel való viszonyunk és közösségünk sem.

ADJUNK HÁLÁT Istennek, hogy Krisztus teste és vére által minden bűnös, bűnbánó embernek ad bocsánatot, megtisztított életet.

KÖNYÖRÖGJÜNK azért, hogy valahányszor elkészíti számunkra szent Flának vacsoráját, mindig hittel tudjuk magunkhoz venni, hogy ne kárát lássuk, hanem élet fakadjon belőle.

JG/ze

tetszik nekem már régóta. Neki szántam a hóhér szerepét.

Kajafás tágra meredt szemmel hallgatta a fejtegetést:

— Ha baj támadna belőle, legyen Pilátus baja. Mi a játékon kívül maradunk, de egyet ne felejt! Gyorsan, nagyon gyorsan kell mindig cselekedni. A gyors cselekvés a siker titka. Időt nem hagyni a gondolkodásra, a latolgatásra!

— Mi a terved?

— Sürgősen szerezd meg azt az embert! Lehetőleg csendben, zaj nélkül kerüld kézre. A többi már magától megy. Pilátus úgy fog tenni, mint aki álmában cselekszik, s mire felébred, már nyoma sem lesz a Názáretinek.

— És a nép, az emberek sokasága és a tanítványai? — aggodalmaskodott tovább Kajafás.

— Ne félj, én tudom, mit kell csinálni velük. Kikre számíthatsz fel-tétlenül?

— A szadduceusokra, meg a szolgálóinkra — válaszolta bizonytalanul Kajafás.

— Elég! — intette le Annás. — Reggelre rendeld a törvényház elé őket. Olyan élményben lesz részük, mint még soha.

Kajafás megremegett. Mindig félelemmel és tisztelettel nézett apósára, de most mintha a túlvilág ereje előtt kellett volna térdre esnie.

— Egyszóval, te előkerítéd őt, talán nem lesz nehéz. A tanácskozást majd én irányítom. Csak azt hangoztasd, amit eddig: "jobb egy embernek elvesznie, mint a népnek". Ez hatásos.

— Mikor lesz mindez?

— Még ma este, s holnap ilyenkor már nem akarok róla beszélni.

Jeruzsálemre lassan ráborult az este. Kajafás sürgősen összehívatta a tanácsot. Annás üzenetet küldött Pilátusnak, hogy holnap korán reggelre kihallgatást kér. Az utcákon lázasan futkostak a szolgálók, hogy reggelre sokaságot toborozzanak a törvényház elé. S este, amikor a csillagok hideg fénye ott remegett a város felett, betuszkoltak a tanács házába egy embert összekötözött kezekkel. A názáreti Jézus volt.

Rédey Pál
(Ev. Élet)

Gyakran a száraz lombot siratjuk, és nem vesszük észre a fakadni készülő rügyeket.

AZ EGYHÁZ HÍREI

EGYESÜLT ÁLLAMOK

* A "Cleveland Magazine" c. folyóirat februári száma a clevelandi nemzetiségi csoportok legbefolyásosabb vezetői közé sorolja magyar vonatkozásban **Juhász Imre** lelkészt, **Kemes László** felügyelőt (az Egyesült Magyar Egyetek elnökét), s **Volosin Lillit** (a Magyar Kultúrkert elnökét), a Nyugat-Clevelandi Magyar Evangélikus Egyházból, valamint **Pohóczky Béla** lelkészt, s **Torday Egon** v. felügyelőt (a Magyar Harcosok Bajtársi Közössége csoportvezetőjét), az Első Magyar Ev. Egyházból.

* A halál körülményeiről írt könyve nyomán nagy népszerűségnek örvendő Dr. Elisabeth Kübler-Roth lélekgógyász, aki aztán más világi jelenségekkel is foglalkozott, mostanában egy olyan szektához szegődött, melyben földöntúlnak tartott, de meglepően emberi formában megnyilvánuló lényekkel szorgalmaznak nemi kapcsolatokat.

* A "Strength for Mission" nevű egyházfejlesztő alaplóból — mely nagyjából 100 millió dolláros tervkeretben működik — a nemzetiségi munka támogatására a "Lutheran Church in America" egyház Szlovák Egyházkerületébe tartozó clevelandi "Dr. Luther Márton" Gyülekezet 15 ezer dolláros segítséget kapott.

Mit hoznak az 1980-as évek?

Országos egyházunk lapja: *The Lutheran*, a fenti cím alatt nemrégiben megjelent cikkben elemzi az amerikai egyházakat érintő fejleményeket, melyek a következő évtized során várhatók.

A cikk többek között utal az egyházi iskolák számának valószínű ugrásszerű gyarapodására, melyet a nyilvános iskolák csökkenő színvonal miatti általános elégedetlenség hozhat majd magával, továbbá a női lelkészek sokkal szélesebbkörű elfogadására a protestáns felekezetekben.

Az egyre növekvő infláció rányomja bélyegét a gyülekezetek költségvetésére is. Még a közepes nagyságú gyülekezetek (500 és 1000 közötti lélekszám) számára is problémát jelent majd, hogy saját teljes idejű lelkészüket legyen. Kisebb gyülekezetek pedig egyáltalán nem lesznek képesek a lelkész megfelelő javadalmazására. Megoldást jelenthet, ha 2-3 gyülekezet osztozik egy lelkész szolgálatában. Mindinkább előfordul az is, hogy gyülekezetek rész munkaidős lelkészt keresnek, aki világi állásban is dolgozna, hogy megélhetését biztosítsa.

* Az országos jellegű ev.—r.k. párbeszéd-sorozat nyomán kiadásra került a 6. bizottsági jelentés is, 368 oldalas könyv formájában. Ez az egyházi tanító hatalomról és a pápai csalatkozhatatlanság tanárol alkotott véleményét részletezi és kapcsolatosan vonatkozó állásfoglalásra terjeszt javaslatot illetékes egyházi hatóságok elé. A "Teaching Authority and Infallibility in the Church" című könyvet \$3.95 egyidejű beküldésével Augsburg Publishing House, 426 South 5th Street, Minneapolis, MN 55415 címen lehet megrendelni.

* **Bernhardt Béla** clevelandi (OH) lelkészt, a városi ev. lelkigondozói szolgálat felügyelőbizottságába választották be, s ettől függetlenül az Ohio Egyházkerület belmissziói bizottságába is behívták. * * *

MAGYARORSZÁG

* A budapesti "Evangélikus Élet" c. országos hetilap ezévbén már három számában is hírt adott a külföldi, főleg Amerikában élő magyar evangélikusokról.

* **Lelkészsé szentelték** Pilisen és a gyülekezet másodlelkészeként iktatták be Keveháziné Czégényi Klárát.

* **Meghalt Mitykó Zoltán** kajárpéci, Balogh István nagyszokolyi, Pohánka Sándor ny. bokodi és dr. Benes Miklós ny. budapesti ev. lelkész.

* A budapesti Evangélikus Teológiai Akadémia ifjúsága levelet küldött a Nemzetközi Olimpiai Bizottság elnökének és az Amerikai Olimpiai Bizottság elnökének is, s ebben a XXII. nyári olimpiai játékok Moszkvában való megtartása mellett foglalt állást.

* Az új országos ev. énekeskönyv megjelenésére 1981 végére számítanak.

* Az ev. egyházban 1980-at "szórványévvé" nyilvánították a szórványgondozás kihangsúlyozására. Az ev. hívek legalább 20%-a él szórványhelyzetben. (Az evangélikusok száma, legújabb megállapítások szerint, 400 ezret tesz ki.)

* A nápolyi keresztyén egység imahét igehirdetője és előadója dr. Nagy Gyula ev. teol. professzor volt.

* Ezévbén 17 ev. lelkész ment, ill. megy nyugdíjba: Benczur Zoltán, Boros Károly, Csonka Albert, Fábry István, Havasi Dezső, Káldy Lajos, Kovács Béla, Lukács László, Medvey Lajos, Mekis Ádám, Mesterházy Ferenc, Mesterházy Sándor, Mihácsi Lajos, Plachy Lajos, Szentgyörgyi Ferenc, Tihanyi János, s Tóth Károly. A nyugállományba kerülők átlagos életkora 68 év; átlagban 44 éven keresztül végeztek lelkési szolgálatukat.

* A kis isaszegi ev. gyülekezet egyik presbitere házában az egyik szoba szakszerű átalakításával és berendezésével nyert imatermet; 5x3.5 méteres alapterülettel feltehetően ez számít a legkisebb állandó istentiszteleti helyiségnek.

* Megjelentették dr. Káldy Zoltán ev. püspök-elnök előadásainak, tanulmányainak és jelentéseinek válogatott gyűjteményét "A diakónia útján" c. kötetben.

* A Magyar Bibliatanács fennállása 30. évfordulójáról emlékezett meg.

* Bakonybákon, Arnóton, Hartán megújított templomot vett használatba, Hévízgyőrön a templomszentelés 150., Ipolyszögön 30. évfordulóját ünnepelte az ev. gyülekezet.

* Sámsonházán Sztojanovics András, mint a legfiatalabb parókus, Salgótarjánban Balicza Iván, az ev. gyülekezet új lelkesze.

* A budapesti "Evangélikus Élet" c. hetilap 45. évfolyamába lépett.

VATIKÁN

* A Dr. Hans Küng német és Dr. Edward Schillebeex holland r.k. teol. professzor, valamint a holland r.k. püspöki kar ellen lefolytatott tanfegyelmi eljárás sokak előtt kérdésessé tették, hogy nem burjánzik-e fel ismét a r.k. egyházban valamiféle partizán konzervatívizmus, mely elfojtana kibontakozó ökumenikus kapcsolatokat.

SVÁJC

* Az ev.—r.k. felekezeti közti csúcstárgyalásokat folytató közös bizottságnak ev. részről dr. Hafenschér Károly budapesti igazgatólelkész is a tagja.

AUSZTRÁLIA

* Nyugalomba vonult dr. Siegfried Hebart ev. teol. professzor, az országos egyház szemináriumának a dékánja. Dr. Hebart nemcsak helyi vonatkozásban töltött be kimagasló szerepet a lelkészképzés terén — 35 éven át volt aktív teol. tanár —, hanem nemzetközileg is nagyrabecsült szisztematikusként számított. Jelenlétét részben az addig két év. egyház 1966-ban létrejött egységének a kimunkálásában. Az éppen 70. életévét betöltött professzort hála tanítványok és tisztelő kollégák ünnepelték nyugalmavonulása alkalmából.

* A "Hitből Élünk" c. ev. lap ezévvél 25. évfolyamában jelenik meg. Eredeti céljához híven végzi most is szolgálatát: az Evangélium hirdetésére, az Ausztráliába szakadt magyar evangélikusok összefogására, s az egyházi ügyekről és eseményekről való tájékoztatásra. Elsőként **Bernhardt Béla** lelkész 11 évig, majd **Harmath Iván** és **Halász István** után az utóbbi 12 évben **Kemény Péter** lelkész szerkeszti. A lap 1966-ig magántulajdonban volt, azóta az Ausztráliai Magyar Evangélikus Konferencia lapjának számít. 1957/58 táján érte el legmagasabb példányszámát; vagy egy éven át 700 címre küldték ki. 1965 előtt sokszorosításban, azóta pedig nyomtatásban jelenik meg. Az 50. száma 1959-ben, mint néhai D. Ordass Lajos ev. püspöknek dedikált jubileumi kiadvány, 38 oldalon jelent meg, s 12 magy. ev. lelkész meg egy-egy teológus és diakonissza írását közölte. Laptársunkat áldáskívánással köszöntjük.

Hírközlő: **Bernhardt Béla**

Első helyen Isten, második helyen a felebarát és csak a harmadik helyen állok én. Ez a szolgáló keresztény élet nyelvtana.

Isten a második lépést csak akkor mutatja meg, mikor az első lépést már megtettük.

GYÜLEKEZETI HIREK

BETHLEHEM — SZT. JÁNOS VEND

Lelkész: dr. Flisser Ferenc

Templom: 617 E. 4th St. — Lelkészlak: 609 E. 4th St. Tel.: (215) 867-2753. Vasárnapi istentiszteletek: de. 9:15-kor vend, 10:45-kor angol, kivéve minden hónap utolsó vasárnapját, mikor a 9:15-ös istentiszteletet magyar nyelven tartjuk.

Évi közgyűlésünk \$78.000 összegben fogadott el költségvetést az 1980. évre. Az összel megtartandó 70. jubileumi ünnepségre készülően folyik épületeink renoválása. Új presbiterek lettek: Novák Jenő, Kaiser Ferenc, Gergár Richárd és Sever Ferenc.

CLEVELAND — NYUGAT

Lelkész: Juhász Imre

Templom: W. 98 és Denison Ave. — Lelkészi hivatal: 3245 W. 98th St. (44102). Tel.: (216) 961-6895. — Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angol, 10:45-kor magyar nyelven. Úrvasoraosztás minden hó első vasárnapján és az ünnepnapokon. Vasárnapi iskola 9:30-kor angol, 10:45-kor magyar nyelven.

Ünnepi istentiszteleteink: nagycsütörtökön, ápr. 3-án este 7:30-kor angol (úrv.); nagypénteken, 4-én de. 10:45-kor magyar (úrv.), este 7:30-kor magyar passióolvasás és úrvasora; húsvétvasárnap, 6-án reggel 8-kor angol (úrv.), 9:15-kor észt, 10:45-kor ünnepi magyar istentisztelet és úrvasoraosztás. — A Fialasszonyok Köre húsvéti reggelit szolgál fel 9 órai kezdettel. — Férfikörünk csörögedélutánt rendez ápr. 13-án du. 2 órakor. **Április 27-én lesz templomunk felavatásának 30. jubileuma, valamint Nt. Juhász Imre lelkészé szentelésének 30. jubileuma.** A 11 órai ünnepi istentisztelet igehirdetői: dr. Kenneth Sauer püspök és Nt. Brachna Gábor főesperes, közreműködik a West Suburban Filharmónikusok vonósnégyese; a 12:30-kor kezdődő díszében beszél: Rev. Robert Springer esperes és Nt. Bernhardt Béla ev. lelkész, közreműködik a Mindszenty Kamarakórus. — Június 1-én déli 12:30-kor kezdődik nagytermünkben "Trianon gyásza... zászlónk dicsősége... hőseink emléke" — hazafias ünnepség díszszózatában, melyen az utolsó clevelandi m. kir. főkonzulátus hivatalos zászlóját átadják az egyháznak megőrzésre.

TORONTO

H. lelkész: Bernhardt Béla

Templom: First Lutheran Church, 116 Bond Street. — Istentisztelet (július—augusztust kivéve) a hó második és negyedik vasárnapján du. 5 órakor. Babos Sándor felügyelő telefonszáma: (416) 277-0165.

Február 24-én szépszájú vendégsereg vett részt a gyülekezet jubileumi vacsoráján. A vendégek között üdvözöltük Nt. dr. Pokoly László, Nt. Seress Ödön, s Nt. Mező Pál ref. lelkészeket feleségükkel, dr. Nagy Györgyöt a torontói magyar szervezetek közösségének az elnökét, Nt. Griebing Eriket, a befogadó "First Lutheran Church" lelkészét, valamint Ft. Máté József r.k. lelkészét, a Szent Erzsébet Egyházközségtől. Máté atya, mint az est szónoka, széles megalapozottsággal méltatta az Ágostai Hitvallás 450. évfordulóját, arra mutatván rá, hogy azt nem valami felekezeti okmányoknak, hanem az egyetemes kereszténység közös kincsének kell tekinteni. Kifejtette, hogy a keresztény egység elé mindig a "magunk igaza" gördül akadályként; mielőtt az igazságban találkozunk — s Jézus mondta, hogy Ő az Igazság . . . —, valójában egyekké válunk. Külön megemlést érdemel a szép, újonnan kiépített gyülekezeti terem, ahol a vacsorára egybegyűlhettünk; az izletes fógásokban gazdag vacsora pedig a Nőgyuleget, közelebbről Babos Sándorné és Krasznai Károlyné asszonytestvéreinket és segítőtársaikat dicséri. Az est közvetlenségéhez tartozott a sokak által összeadott tombola, melynek "főnyereménye" egy özv. v. Nyíregyházy Pálné (Judit néni) által süttött csokoládétorta volt: díszítése az Ágostai Hitvallás 450. születésnapjára emlékeztetett!

Szeretettel osztozunk özv. Zoltai Miklósné, nőgyuleti elnökünk, Lili mama, s fiai és családjuk gyászában: a Veszprém szülötte Zoltai Miklóst néhány nappal 81. születésnapja előtt hívta ki az Úr ebből a világból. "Jézus él, én is Vele!" A temetési szertartást március 9-én, Bernhardt Béla gyűl. lelkész végezte, igehirdetéssel Szirmai József detroiti lelkész szolgált.

Legközelebbi Istentiszteletek: ápr. 4 nagypéntek és ápr. 6 húsvét, mindkettő úrvasorával (Brachna G.); ápr. 27 (Szirmai J.). Májusban: 11-én (Bernhardt B.), 25-én pünkösdkor úrvasorával (Szirmai J.).

Adományok az "Erős Vár"-ra

Köszönettel nyugtázzuk az 1979. november 15. és 1980. március 15. között az előfizetéseken felül beérkezett alábbi lapfenntartó adományokat (a Sajtóvasárnap alkalmával befizetett adományokat gyülekezetekként mutatjuk ki, lásd **Sajtóvasárnap adományok — 1979**):

\$150: Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia. — **\$12:** Soldos Pálné (Cleveland). — **\$10:** Lehoczy Lászlóné (Pittsburgh), Litvay Ödön (Toronto), Ottenbacher Károly (Ridge-wood, NY), v. Tapolcsányi Oszvald dr. **szülei emlékére** (Cleveland). — **\$7:** Imre András (Cleveland), Mergl Károly (Linesville, PA). — **\$6:** Csepi Béla, Kondor Józsefné (Cleveland), Kunos Jenő (Milton, FL). — **\$4:** Moser Ottó (Phoenix, AZ). — **\$2:** Bertók Lajos, Gömör Gyula, Menyhárt Sándorné, Tenki Berta, Tóth László (mind Cleveland); v. Ághy-Asbóth Zol-

tán (Hales Corners, WI), dr. Bakay Lajos (Buffalo), Bakó Zsuzsanna (Bronx, NY), Balogh Mihályné (Buffalo), Grill Lola (Buffalo), dr. Hadházy József (Jamestown, NY), Klein Ilona (Miami), Körösmezey Sándorné (McKeesport, PA), Kulcsár Pálné (Dearborn, MI), Maglich Imréné (Utica, NY), Markovits Pál (Carmichaels, PA), Matsch Károlyné (Buffalo), Nitsch József (Longwood, FL), Prinrer Ede (Poughkeepsie, NY), Schröder Istvánné (Toronto), Szakál Lajosné (Pittsburgh), Sente Ferenc (Pittsburgh), Szondy István (Westport, CT). — **\$1:** Finn Katalin (Brooklyn, NY), Fritsch István (Toronto), Hadnagy Terézia (Calgary, AB), Hódossy Erzsébet Olympia, WA), Jány István (Cleveland), Olchváry István (New Brunswick), Rajki Pál (Windsor, ON), Sánca Lipótné (Bethlehem), Temesi László (Cleveland).

SECOND CLASS PUBLICATION.

POSTMASTER: SEND FORM 3579 TO

ERŐS VÁR (USPS 178560)

BOX 02148, CLEVELAND, OH 44102.

Sajtóvasárnap adományok — 1979

Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia közgyűlési határozata értelmében évenként, az egyházi esztendő utolsó vasárnapján minden gyülekezetben sajtóvasárnapot kell tartani az ERŐS VÁR javára. Az 1979. november 25-i sajtóvasárnap nyomán beérkezett összegeket az ERŐS VÁR köszönettel nyugtázza:

CLEVELAND NYUGAT:

Adományok 144.50, előfizetések 114.00 — összesen \$258.50.

TORONTO:

Adományok 24.00, előfizetések 65.00 — összesen \$89.00.

A többi lelkeszi hivataltól lapzártáig nem érkezett jelentés. Az előfizetések egyéni nyugtázása mindenkor a címszalagon látható lejáratú év és hónap kijavításával történik. Itt közöljük a sajtóvasárnap (előfizetéseken felüli és kívüli) adakozók névsorát, csak vezetéknevekkel. — **Cleveland Nyugat:** Ambrus, Asbóth, Berkes, Bertalan, Boros, Csépes, Dandy, Domján, Féja, Földényi, Frigyes, Győr, Hátszegi, Horváth G., Ignácz, Kató, Kiss J., Klein J., Klein P., Kneffel, Könyves, Kovács K., Lelbach, Pelsőci, Rajnay, Sala G., Szabadkai, Szeebach, Tapolcsányi, Tihanyi, Tóka, Váraljay, Virágh, Volosin, Záth, N.N. — **Toronto:** Bakó, Barbier, Körös, Kovács, Krasznai, Zoltai. — **AZ IDEI SAJTÓVASÁRNAP: NOVEMBER 23-ÁN LESZ!**

Könyörgés

A feltámadás hajnalának fényét szememnek,
húsvét hévét, új mértékét szívemnek,
végtelen távolok igaz beszédét nyelvemnek
újulás lendítő hatalmát kezemnek,
megelevenedés forrongó erejét
hétköznapijaimnak —
gazdag Magadat koldus magamnak —
add meg, Uram!

B. M.

Az élet hasonlít egy könyvhöz: az ostobák gyorsan átlapozzák, a bölcssek azonban megfontoltan olvassák, mert tudják, hogy csak egyszer olvashatják.

A szóval történő hálának kicsi a mélysége; a szívből jövő hálának jobb a csengése; a cselekedettel való hála mély, mint a tenger.

A szeretet akkor válik a leggazdagabbá, mikor mindent elajándékozott.

Mindennapi kenyér

— Útmutató a Biblia olvasásához —

1980. MÁJUS HÓ

1. Kol 1:15-18. — 1Kor 7:17-24.
2. Kol 1:19-23. — 1Kor 7:25-40.
3. Gal 5:1-6. — 1Kor 8:1-6.

HÚSVÉT 5. VAS. — MÁJ. 4.

Heti Ige: Zsolt 98:1.

4. Jel 21:1-5. — Jn 13:31-35.
5. Jk 1:17-21. — 1Kor 8:7-13.
6. Jn 6:66-69. — 1Kor 9:1-12.
7. Mt 21:14-17. — 1Kor 9:13-18.
8. Mt 21:18-22. — 1Kor 9:19-23.
9. Jel 5:6-14. — 1Kor 9:24-27.
10. 1Sám 16:14-23. — 1Kor 10:1-13.

HÚSVÉT 6. VAS. — MÁJ. 11.

Heti Ige: Zsolt 66:20.

11. Jel 21:10-14, 22-23. — Jn 14:23-29.
12. 1Kir 3:5-15. — 1Kor 10:14-22.
13. Kol 4:1-6. — 1Kor 10:23-11:1.
14. Lk 11:1-8. — 1Kor 11:2-16.
15. Mennybemenetel. Lk 24:50-53.

Csel 1:3-11.

16. Jel 1:4-8. — 1Kor 11:17-26.
17. Dán 7:9-14. — 1Kor 11:27-34.

HÚSVÉT 7. VAS. — MÁJ. 18.

Heti Ige: Jn 12:32.

18. Jel 22:12-14, 16-17, 20. — Jn 17:20-26.
19. Jn 14:15-19. — 1Kor 12:1-11.
20. Lk 12:8-12. — 1Kor 12:12-26.
21. Rm 8:26-30. — 1Kor 12:27-31.
22. Jn 7:37-39. — 1Kor 13:1-7.
23. Zsid 11:32-40. — 1Kor 13:8-13.
24. Ézs 41:17-20. — 1Kor 14:1-12.

PÜNKÖSD — MÁJ. 25.

Heti Ige: Zak 4:6.

25. Pümkösdvasárnap. Csel 2:1-21.
- Jn 15:26-27; 16:4b-11.
26. Pümkösdhétfő. 1Kor 12:4-11.
- Mt 16:13-19.
27. Csel 2:22-23, 32-33, 36-39.
- 1Kor 14:13-19.

28. Csel 10:34a, 36-44. — 1Kor 14:20-25.

29. Csel 4:8-21. — 1Kor 14:26-40.

30. Csel 4:23-31. — 1Kor 15:1-11.

31. Csel 8:14-25. — 1Kor 15:12-19.

1980. JÚNIUS HÓ

PÜNK. U. 1. VAS. — JÜN. 1.

Heti Ige: Ézs 6:3.

1. Szentháromság. Rm 5:1-5. — Jn 16:12-15.
2. 4Móz 6:22-27. — 1Kor 15:20-28.
3. Péld 1:20-28. — 1Kor 15:29-34.
4. Ef 4:1-6. — 1Kor 15:35-44.
5. Ézs 44:21-23. — 1Kor 15:45-49.
6. Ef 1:3-14. — 1Kor 15:50-53.
7. 1Tim 3:16. — 1Kor 15:54-58.

PÜNK. U. 2. VAS. — JÜN. 8.

Heti Ige: Lk 10:10.

8. Gal 1:1-10. — Lk 7:1-10.
9. 2Tim 3:14-17. — 1Kor 16:1-9.
10. Jón 1:1-16. — 1Kor 16:10-14.
11. Jón 2:1-11. — 1Kor 16:15-24.
12. Mt 9:35-10:7. — 2Kir 2:1-15.
13. Ez 3:22-27. — 2Kir 5:1-19a.
14. Préd 12:1-8. — 2Kir 6:8-23.

PÜNK. U. 3. VAS. — JÜN. 15.

Heti Ige: Mt 11:28.

15. Gal 1:11-24. — Lk 7:11-17.
16. Préd 4:17-5:6. — 2Kir 16:1-16.
17. Mt 10:7-15. — 2Kir 17:1-23.
18. Jn 4:4-14. — 2Kir 17:24-41.
19. Mk 6:32-44. — 2Kir 18:1-12.
20. Jón 3:1-10. — 2Kir 18:13-37.
21. Jel 22:12-17. — 2Kir 19:1-19.

PÜNK. U. 4. VAS. — JÜN. 22.

Heti Ige: Lk 19:10.

22. Gal 2:11-21. — Lk 7:36-50.
23. Mk 2:13-17. — 2Kir 19:20-37.
24. Lk 1:57-67, 76-80. — 2Kir 20:1-11.
25. Ézs 40:1-8. — 2Kir 20:12-21.
26. Jn 3:22-30. — 2Kir 22:1-13.
27. 2Tim 4:5-8. — 2Kir 22:14-23:3.
28. Jn 10:40-42. — 2Kir 23:4-25.

PÜNK. U. 5. VAS. — JÜN. 29.

Heti Ige: Gal 6:2.

29. Gal 3:26-29. — Lk 9:18-24.
30. Jn 8:3-11. — 2Kir 23:26-37.